

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égőn évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyik szám ára: 15 krajczár.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve — legezelszerűben postautalványnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Külföldi pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

A lap szerkesztői részére s a nyilvántartó vonatkozó mindegyik közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábnak hetente 5 kr. — Nagyobb és többnapos hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Díjlag minden belkiutalásnál 30 kr.

Égőltér garmond sor. 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1889-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Égőn évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve — legezelszerűben postautalványnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LASZLÓ,
kiadó és lapfajtádos.

HORVÁTH DÁNÓ,
feladó szerkesztő.

B-Gyarmat jan. 16.

A pénzintézetekben most nagy a sürgés-forgás. Az igazgatóságok, felügyelőségek, könyvelők nagy munkát végeznek. Hideg van és izadnak. Számokat raknak egymás mellé, okoskodnak, hogy a múlt üzleti évet miként kell eredményesnek kihozni, s mennyi legyen az osztalék?

A tőkepénzeseknek pedig legszebb téli mulatsága: a pénzintézeti közgyűlés. Szép osztalékot juttat a megszorult nép kamata és egy eszénos kis alap és tartalék is halmozódik össze, a melyen aztán akár emeletet lehet építtetni a Wertheim-kassa fölé. És csakugyan mindenfelé a legszebb épület a takarékpénztáraké.

A részvényesek céljai a néppel szemben, az anyagi haszon biztos kiaknázásában rejlik s ha a törlesztés akadályainak okául a munkahiányt emlegeti az adós, a nép végrehajtásban kapja meg a választ.

Ezt a jogosságot nem akarjuk kétségbe vonni.

De azt szeretnők látni, hogy a vidéki takarékpénztárak, melyeknek legnagyobb részét hazafias intentió teremtette, segíteni a megszorult népen, ne csupán vaskasszájában keresse üdvét,

hanem igazi hazafias czéllal segítse is a népet a maga boldogulásához. Ehez neki van a legtöbb eszköze és ereje.

A külföldi pénzintézeteknek vagyona a nép munkaerejében rejlik.

Találkozt-e még a vidéken csak egy vagyontos takarékpénztár is, mely ismerve közgazdasági bajainkat, a paragon heverő munkaerő fölsegítésére csak egy fillért is áldozott volna, a nép igazi boldogulása czéljából?

Pedig ez sokkal több kamatot biztosítana neki a váltó prolongálásánál, sőt csakis így biztosíthatna legjobban kölcsönben kint lévő tőkéit is.

A halomra gyűjtött vágyonnal bíró pénzintézetnek eszébe juthasson az ő saját sorsának jövőjébe betekinteni.

Kimerjük mondani, hogy a vidéki pénzintézetek sorsát, ha gazdasági bajaink nem javulnak, veszély fenyegeti.

A veszély pedig a kereset hiányában rejlik. Németországban a kisebb pénzintézeteket mindennél ott találjuk az iparvállalatok keletkezésénél, sőt a kezdeményezés legtöbb helyütt az ő érdemük.

Ezek a külföldi iparvállalatok, a melyek a mi tehetetlenségünkből élnek és gazdagodnak, elviszik innen még azt a tőkét is, amit kamatképen kellene befizetni a népnek.

Ha valamely iparvállalat alakulása, például csak egy egyszerű fűrdő is jön szóba, folyton azzal a kifogással találkozzunk, hogy nincs hozzá pénz. Nincs ám, nincs akarat. Ha egy-egy megyében levő pénzintézetek egymással egy iparvállalat létesítése czéljából szövetségre lépnek, mindjárt volna pénz, és nemcsak a saját, hanem más tőkepénzesek hozzájárulásából is.

Ha nincs is pénzük, ez még nem ok arra, hogy a kezdeményezés terét is kerüljék, sőt ezt

tenni határozott mulasztás, mert nem hiszünk hogy a vidéki pénzintézetek, melyeknek könnyen plausibilissé lehet tenni egy iparvállalat felvirágozásából eredő erkölcsi és anyagi hasznot, elzárkozzanak egy vállalatba való belehoesátkozás elől, tudva azt, hogy bő támogatásra számíthatnak. És azonkívül, hogy biztos nyereség fogja munkájukat jutalmazni, kenyérhez és dologhoz! segítik a népet, ami által sokkal hazafiasabb eslekményt teljesítenek, mintha bármely olcsó kamattal is adnának kölcsönt a megszorult népnek, és magás osztalékot önmaguknak.

Alispáni jelentés.

(Folytatás.)

Ezen fentebb említett összegek terhére eszközözendő szállítások és építkezések névze a költség előirányzat címzei szerint következőket van szerencsem jeleníteni, és pedig:

A Losonczi Fülel hevesi út 23—32 kilométer szakaszának fentartása iránt Jansen Alfons Sommsajfalasi földbirtokossal kötött 5747—86 alispáni sz. a jóváhagyott szerződés költségnél bejegyzés után felmondottván, volt üfentartási vállalkozó járandóságára kielégítést nyert, és a kérdéses utszakas f. év sept. hó 1-től kezdve állandó utkaparó által gondoztatik.

Az összes vármegyei utak fentartására 8210 két kilométeres halom kavics mennyiségből sept. hó 30-ig mint szerződésileg kikötött hajar ideig 6843 rakás kiszállítva lévén, a hátrálék 1367 rakást tett. Hogy ezen hátrálék mentül előbb kiszállítva legyen a kir. építészeti hivatal 14375 sz. rendelettemmel utasítottam, hogy a hátrálékban maradt kavics mennyiségéről az illető vállalkozókat azonnal értesítse és őket szerződésbeli kötelezettségekre figyelmezteltvén jelents ki nekik, mikép a hátrálékban maradt mennyiség után a költbérnek ellenőrkben levonásba hozva lesznek, s hogy ezen költbér minél kisebb összeget tegyen ki saját érdekében és igyekezzenek a hátrálékba maradt kavics mennyiséget mentül előbb kiszállítani.

E helyütt tisztelettel megemlítem, hogy a gácsi já-

TÁRCZA.

A nagy teknő titkai.

(Nagymosások)

Boldog halandó, a ki nem ismered az élet keserveit, gyötrelmeit, — a ki nem éltél át a szekatura minden nemét még, hogy életut légy: — házassodj meg és várd be a nagymosást.

Hajnali öt órát harangoznak.

A utca csengetyűt istentelen kezek rettenetes módon ráncigálják.

Boszorkány kezek azok — a mosónék kérnek beboesáttatást. Ráncigálják s kíméletlenül bánnak a csengetyűvel.

Alig várják, hogy felkeljen a háznép, mert ők — chesek, szönyű chesek.

A eseléd végre beereszti őket.

Kezdődik a csörömpölés, kutházás, egy kis eselapatvány, mert a pince kulesa — a hol a nagy teknő van — valahova el lett rakva.

A feleség szítja a eselédet — a eseléd a kocsist — hogy bizonyosan ő rakta el, mikor a teins úrnak tegnap este bort hozott fel, a kocsis dühbe jön, sorba veri a sárgát meg a szürkét, — ezt még a mely érzelmi s jóvőre szürke annyira zokon vette, hogy a lába alatt maszkáló Bodri kutyát hatalmasan föltörvön rugta.

A Bódi belesüketült.

Jobb is. Legalább nem hallotta a mit a két mosóné beszélgetett.

Hát ez is rend egy háznál — tisztólom az ilyen házasságot. Hjah a nagyuri mód meg van — de a pince kulesa az sehol sincs.

Es ez annál fájdaalmasabban esett a jó lelkű mo-

sónóknak, mert tudták, hogy a — pálinka, mit első reggelire kapnak, az is a pinczében van.

A lárna nőtton nő, de a pince kules mélyen hallgat valamelyik sarokban. Végre a feleség a férjet kelti fel.

„Nem tudod hol van a pince kules?”

A férj bosszús lesz — hajnalba már felverik s aztán még a pincekulesot is tőle kéri.

„Hogyan tudnám! hagyjakot aludni”, mormogja maga elé s a fal felé fordul.

Végre megkerül az átkozott kules is. Benne volt a zárban, s ott senki nem nézte.

A eseléd tüzet rak, a mosónék szakértelemmel szortirozzák a tarka és fehér ruhát. Elmulik egy fél óra és a mosónék egy sokat mondó tekintettel jelzik, hogy fíradtak a nagy munkától, neki ülnének az — asztalnak.

Ez annyit jelent, hogy ők elérkezettnek látják az időt arra, hogy az első reggelivel táplálják kis testüket.

A férj odabenn ismét elaludt, azt álmodja, hogy egy óriási vihar elsodort a föld színéről minden mosónét, s a ruhát géppel mossák — szárítják — mangorolják, vasalják s rakják össze a sifonérban eszentül. — Oh gyászos családás. —

A feleség a legszebb álmából veri fel s pénzt kér pálinkára mert a pinczében volt pintes üveg tartalom hiányában szenvedett.

A Fauni szakácsné azt állítja, hogy e hiányosság a kocsis lelki üdvének terhére megy, mert valahányszor a kocsis borért ment a pinczébe — a pálinka pintes mindannyiszor fokozatosan apályt jelzett, végre egészen elapadt.

A férj másodsor is dühbe jön — kiadja a pálinkára való pénzt s újra belefordul.

De hát a perezesnek nem díszül adták a trom-

bitáját. Eppen a férj ablaka alatt fujja el nótáját; az udvarban istentelenül nyikorog a kút s a szakácsné éppen most keddi az első peres tárgyalását a mosónéval, a ki az ő új kannáját használja lúgesinálásra.

Az úgynek hamar vége lett, mert a szakácsné sommásan reponálta magát a kanna birtokába.

A férj hallja ezt a sok zajt — lármát, nem tud aludni, dühög magában s uert az egyik földre gyengén hall, úgy segít magán, hogy ráfekszik arra a földre a melyiken jól hall, hogy — semmitsem halljon.

Hirtelen néma esend áll be a házban. Mi ez? Tan valami szerencsétlenség történt.

Nem. —

A mosónék neki ülték a reggelinek mely áll szalonna, hurha — disznó sajt, pálinka és kiliéből.

Az öreg mosóné nem szereti a kenyeret, a kiliéből is csak az S kiliit tudja megenni, a hold alakú, a melyikben nincs vaj — árt neki, elcsappja a kis gyomrikáját.

Az asszony a szobákat takarítja, a szakácsné az udvarban ül s kivét őröl, a két mosóné pedig a konyhában — tőm, közben-közben megjegyzéseket téven a pálinka rosszassága, a szalonna avas volta, a teknő tisztatlansága, a hanyag házi rend, az asszony illigrau termete, a nagy luxus s a férj korhelysége felett, a ki még 6 órakor is alszik, mikor más becsületes mosóné nemokára a második reggelit eszi már.

A pálinka nem volt elég, a férjet zavarják ismét pénzért, mert az egyik mosónénak a hatodik pohár pálinkája nem lett tele csak felég.

De már ekkor a férj elveszti minden türelmét s dühében fogja magát felkel és — felöltözködik.

Átkozott nagymosás, hogy az ördög vitt volna el minden mosónét, mormogja maga elé. Az embert még aludni sem hagyják. Oh boldog házasság — de szép is vagy a te magasztosságodban!

rásban lévő vármegyei utak fenntartására szükséges kárviasnak szállítója Sacher Soma a szállítással felmerült költségek eldöntésénél kötelezettségének pontosan meg nem felelve, 4247 sz. végzésben értelmében a f. évi szállítást az ő terhe és kádjára házi kezelés mellett fogantatottatni rendeli. Hidak építése és javítása ezúton előirányzott összeg terhére következő helyreállítások lettek általam engedélyezve és pedig:

a) Vallalkozás után:

Balassa-Gyarmat-zolyomi uton 5, 6, 24, 50 és 51 számú hidak kijavitása.

Jásztelek-hánsk-penczi uton 14 és 47 sz. hidak javítása valamint ugyan ezen uton 5-6, 17-18 klmeterbe egy új áteresz újbóli építése.

Trász-szecsény-pálfalvai uton a 25 sz. hid újbóli építése.

Szecsény-szántói uton 9 sz. hid, 54-a, 56, 57, 61, 73, 74 és 75 sz. átereszek újbóli építése és az 59 sz. hid kijavitása.

Szarvas-Gede-jobbágyi uton az 5-ik sz. hidkijavitása.

Losoncz-zolyomi uton 6 és 28 sz. hid építése, mely hid újbóli építésénél a palak rendellen folyásának szabályozása elkerülhetlenül szükségességetlenné a kerületi cultur mérnök által jóváhagyott tervezett nem költségekben az illető felekkel létre jött barátságos egyezség alapján annak kivételé alattam elrendeltetett, és az újból átadandó meder területén lévő és Vitalis József tulajdonát képező telek és kisebbszéri épület 150 frt örök áron megvételten eldöntetett és jelenleg a pataknak új medrre ásatik.

A megszerzett teleknek átírására a szükséges intézkedést megtettem.

Továbbá újbóli építés alá jöttek, a losoncz-fülekehelyi uton 72, 73, 74 és 75 számú átereszek.

A rapp-salgótarjáni uton 44 és 49 sz. átereszek és végül a kisterenyepéter-vásári uton a 2-ik sz. hid kijavitása.

Házi kezelés mellett következő helyreállításokat engedélyeztem és pedig:

a) balassa-gyarmat-zolyomi uton a 3-ik sz. hidnak mely az üfentartási átlányból megfelelőleg kilet javítva, újbóli építést elejtven, helyette ugyan azon uton az ipolyi 4-ik számú b-gyarmati nagyhíd melynek rozszant állapota veszélyessé vált lett kijavitva.

Ezen kijavitás által eléretett az, hogy a nagy költséget igénylő új építés 8-12 évre lett halasztva.

Továbbá kijavitást nyert a b-gyarmat-zolyomi uton a 30 sz. hid míg a b-gyarmati vörseghi uton lévő 8. sz. hid újbóli épített.

A trász-szecsény-pálfalvai uton a 15. szecsény-szántói uton a 3. sz. Szarv-Gede-vanyarci uton a 16 és 18, losoncz-gücs-turpalmi uton a 14, 15, 16, 17, 24, 27, 28, 29, 30, 31 és 36 számúak.

Ráros-Szregovai uton a 10. számú és végül a losoncz-fülekehelyi uton a 17, 36, 52, 53, 57, 58, 69, 94 és 101 műtárgyak megfelelő helyre állitást nyertek.

Továbbá tiszteltet megemlítem, hogy a f. évi tavaszi árvíz a rapp-salgótarjáni uton lévő 2 és 3 sz. áterest elsodorta, ezen helyeken ideiglenes átereszek lettek helyreallitva, valamint ugyan ezen uton lévő 7-ik számú ipolyi nagy hidnak fufelszerkezete és fajárma újitást igénylven, ezen munkákat általam már engedélyezve lett. Ezen hidnak lebontott és megfashználható fa anyagából a közleiben lévő 4-ik sz. hid fog megfelelő kijavitást nyerni.

Uttest tartozékainak czimén következő helyre állitások lettek engedélyezve és pedig:

A b-gyarmat-zolyomi uton 22, 23 klmtr. közt az uttestnek alamosás elleni biztosítása czéljából köburkolattal ellátása és ugyan ezen helyen, valamint a 18, 24 klmtr. között szükséges korlát fak helyreallitása.

Jásztelek-hánsk-penczi uton a 18-20 klmtr. és trász-szecsény-pálfalvai ut 31-34 klmtr. között kerékvétők felállitása, szecsény-szántói ut 15-16 klmbe korlátfa felállitása.

(Feltájtásán körtekénik)

Sorozó bizottságok.

Nógrádvármegye törvényhatósági bizottságának B-Gyarmaton 1888. évi december 20-án tartott rendes közgyűléséből.

Az 1889-ik évi újjeszállitási bizottságha az alispán elnöklété alatt helyettes elnökök, bizottsági tagok és orvosokul megválasztattak:

A b-gyarmati sorozó járásban. Helyettes elnök: Tihanyi Ferencz; Bizottsági tagok: Fáy Árpád, Kövy Tivadar, Szabó János, orvos: Dr. Kaeskovics Gyula.

II. A losonci sorozó járásban. Helyettes elnök: Gróf Cebrián László. Bizottsági tagok: Halász Ferencz László István, Álk Ferencz, orvos: Dr. Plichta Soma.

III. A szecsényi sorozó járásban. Helyettes elnök: Gróf Pejacsevich Arthur; Bizottsági tagok: Balás Antal Tersztyánszky István, Vens Imre; orvos: Dr. Kaeskovics Gyula.

IV. A füleki sorozó járásban. Helyettes elnök: Szilárdy Ödön; Bizottsági tagok: Beniczky Árpád, Unger Gusztáv, Baranyai István; orvos: Dr. Plichta Soma.

V. A sziráki sorozó járásban. Helyettes elnök: Gr. Degenfeld Lajos; Bizottsági tagok: Dessewffy Ödön, Plachy Gyula, Posztóczy Iván; orvos: Dr. Ehrenreich Lajos.

VI. A nógrádi sorozó járásban. Helyettes elnök: Báró Piret Béla; Bizottsági tagok: Ormay Antal, Vince Károly, Perényi Gábor; Orvos: Dr. Feledi Ferencz.

VII. A gücsi sorozó járásban. Helyettes elnök: Madách Aladár; Bizottsági tagok: Vellibél Károly, Meissl Zsigmond, Raehler Ferencz. Orvos: Dr. Plichta Soma.

VIII. A losoncz ren. tan. városi rendes és ugyanott tartatni szokott állandó sorozó bizottság. Elnökévé: Pokorny Gusztáv, helyettes elnökévé: Kovács Ferencz; Bizottsági tagoknak: Álk Ferencz, László István, Halász Ferencz, Orvosnak: Dr. Plichta Soma választattak meg.

A sorozás és az azt megelőző felbózlamlási eljárás határpajjal a 25-ik számú gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának területén a következő:

1. A gücsi járásban, gácsan márcz. 2-6-ig.
2. Losoncz városában márcz. 8-án.
3. A losonci járásban, Losonczon, márcz. 9-13-ig.
4. A b-gyarmati járásban, B-Gyarmaton, márcz. 15-20-káig.
5. A szecsényi járásban, Szecsényben, márcz. 22-27-keig.
6. A füleki járásban, S-Tarjanban, márcz. 29. 30. 31. és ápril 1. és 2-án.

A 60-ik számú gyalogezred hadkiegészítő parancsnokság területén, és pedig:

7. A nógrádi járásban, Rétságon ápril 3-6-áig.
 8. A sziráki járásban, Szirákon ápril 9-12-keig.
- A gücsi járásban a hadkötelesek első korosztályból behívalik: 260 egyén, a 2-ik korosztályból 188, a harmadikból: 136, mindhárom korosztályból: 584 egyén. Losoncz városában az első korosztályból: 46, a másodikból: 27, a harmadikból: 28, összesen: 91 egyén. A losonci járásban az első korosztályból: 277, a másodikból: 217, a harmadikból: 145, összesen 639 egyén.

A b-gyarmati járásban az első korosztályból: 316 a másodikból: 239, a harmadikból: 221, összesen: 776 egyén.

A szecsényi járásban az első korosztályból: 255, a másodikból: 192, a harmadikból: 152, összesen: 599 egyén.

A füleki járásban az első korosztályból: 259, a másodikból: 203, a harmadikból: 154, összesen 616 egyén.

A nógrádi járásban az első korosztályból: 243, a másodikból: 199, a harmadikból: 132, összesen: 574 egyén.

A sziráki járásban az első korosztályból: 294, a másodikból: 231, a harmadikból: 176, összesen: 701 egyén.

A hét járásban és Losoncz városában mindhárom korosztályból behívalik összesen: 4580 egyén. Legtöbb (776) a b-gyarmati járásból, legkevesebb a járásk között a nógrádi járásból (574).

Tanúgy.

(Jegyzőkönyve a nógrádvármegyei ténker, tenitő tenitő-tenitő 1888. évi augusztus hó 29-án és 30-án Szecsényben és Hüllőben tartott évi rendes közgyűléséről.)

1. Elnök megle szavakkal üdvözölve jelenlevőket, a gyűlést megnyitja, mielőtt azonban a tárgyakat előterjesztendő első mozzanat kép megemlékszik az év folyamán elhunyt Trefort Ágoston halhatatlan nevű közoktatásügyi miniszterről

kinek emléke méltó, hogy a jelen közgyűlés jegyzőkönyvének elején öröksésség meg.

2. Elnök által Komjáthy Anzelm kir. tanácsos e

Egy óráig tart az első reggeli. Hét órákor neki állnak aztán a mosásoknak s ekkor megszólal a mosóteknő s beszélő eszköznek felhasználva a mosónék nyelvecsükeit — feltárja az egész város tiltait.

Azaz alaposan megindul a szőlés szapulás.

A szomszédokon kezdők s végük a város végén. Minden rendű rangú ember belekerül a pletykamalomba s kegyetlenül megörökli.

Tudja komámasszony nem is olyanok már a mai asszonyok mint a régiek. Nincs bennök háziasság — minden a putra megy, meg arra, hogy hát mindig többet mulassanak, mint a mennyit érnek; de az emberek se jobbak — különösen az urak. No hiszen szertelen volna látni, hogy az én megboldogult uram részegeskedett, koreszmázott volna úgy mint azt ma még az urak is teszik. — Az én uram csak egyszer volt részeg — a mikor tudja, szegény lecselt a pinczébe, aztán nyakát törté. Azonkívül sem előtte, sem utánna nem volt baja, megis keserülte volna tudom!

Már az igaz ezek a mai asszonyok semmire se gondolnak. Hát ez is lóg? Se színe, se erője, az ember akár a kezét törhelné le, még se tisztul tőle a ruhá. A derekamat is lefőtötte volna az anyám, ha ilyen lógot csináltam volna leánykoromban.

De ez a szappan! Persze az ilyen diltnyós teins asszonykáknak nincs iyére, hogy eltemnek a zsír maradványokat s főzének belőle maguknak jó és hozzáolcsó szappant. Majd ők vesződnék vele, elküldenek a zsidóhoz s drága pénzen vesznek ilyen rossz szappant, — s a szegény mosóné gyötörje aztán a kezét reggeltől estig.

Tudja komám asszony ez még csak megjárma, hanem nézze csak ezt a ruhát. Hát mosott-e már eletemben ilyen szemnyest?

Már az igaz, ilyen még magam sem láttam, pedig isten ücsese 25 esztendeje állom a teknőt.

No hát — aztán mondja valaki, hogy az urak nem szándékosan nyujnak a szegény embert!

E közben szép esendesen — lassú méltósággal generalis pauzák mellett folyik a mosás 7 órától 8 óráig.

Ekkor két hatalmas — öblös csésze kerül a konyha asztalra egy-egy felitler kávéval meg egy egész kalácsosul. Kezddők a második étetés s tart 9 óráig.

A férj ez alatt szintén megehezett, mert a méreg emészt, de hiába várt reggelire. Végre kétszer-háromszori esengetés után bejön a család.

„Hát reggelit nem kapok.“

„De kérélek“ szól közbe az éppen belépő felesége, előbb a mosónékat kellett kiszolgálnom s a második reggelit feladni nekik, tudod hogy minő kényesek.“

„Ugy? a mosónéknak előbb — s már a második reggelit — miig nekem az első sem? Szép, nagyon szép. Valóban nevezetes persónák ezek a mosónék.“

„De kérélek ne haragudjál, te nem ismered a mosónék természetét, csak hagyd rám; különben hozok nekik is mindjárt.“

„No ez is szép tőled, hogy nekem is fogsz hozni. Valóban szerencse a mosónékkal egy kategóriába kerülni.“

Az asszony behozza a kávé.

„No lásd már itt is vagyok. Jó estvégyat.“

„Hát mért nincs ma habos kávé, tudod hogy én nem szeretem az ilyen meztelen kávé.“

„Ma az egyszer csak idd meg így, mert látod kellett a mosónéknak.“

„Ugy? No jól van, de hát egy kis kalácsot csak adsz, vagy csak nem komolyan hoztad ezt a kényeret a kávé mellé.“

„No igen anyanom, mert . . .“

A férj dühbe jön.

„Mert ugye a kalácsot is a mosónéknak kellett adni, nohát akkor edd meg a reggelidet s mosónéddal együtl.“

S a férj fogja kalapját s elmegy reggelizni a vendéglőbe, ott megiszik egy kis pörköltet, egy pohár sört iszik rá s elkölt 30-50 krt.

Következik a harmadik evés a „Tíz órai“, vagyis a villás reggeli; áll pedig ez vaj, gyümölcs, sódar és több eféle ételből, valamint egy nagy pohár borból.

Tart 11 óráig, ekkor ismét egy órai mosás 12 óráig s rögtön egy pompás 3-5 tállal álló ebéd.

Egy órákor vége az ebédnek s beáll a csendes lubiczolás a teknőben 4 óráig, ekkor uzsonnáznak a fáradt mosónék kávé s gyümölcsöt öltg.

Ötől 7 óráig mindig lassabban megy a mosás. Az est így is úgy is beáll, akár sietnek a munkával, akár nem.

Hét órától 9-ig vacsora, állván 2-3 feléből és egy pint borból.

A férj, a ki az ebédet is a vendéglőben fogyasztotta el — este haza tér vacsorára. — Neje éppen eleje jön.

„Jó hogy jössz kedves férjem, adj még 46 krt egy pint borra.“

„A mosónék részére? Ugye?“

„Igen.“

„Tudtam, hogy csak be kell tennem a lábamat a házba s valamivel fel kell áldoznom a te mosónéknak. Itt a pénz. S most mond csak mi lesz a vacsora?“

„Jaj szívem, hát mit akarsz enni?“

„Azt a csülköt, tudod a mit tegnap arról a nagy sonkáról vágdtatok le, azt hozd be; az uton már szinte kívántam, hogy mefőbb ehetném belőle, tudod nagyon szeretem.“

Az asszony himezni-hámozni kezd s a férj észreveszi, hogy neje zavarban van.

„Csak nem adtad oda a legkedvezenebb ételtemet is a mosónéknak?“

Az asszony hallgat — nem tudja mit mondjon.

„A csülköt is a mosónék ettek meg?“

Az asszony felve „igent“ int.

„Megettek?“ kiált a férj. „No hát akkor egyék meg akár az egész házamat falastól és tetőtől.“

A férj megvacsoráz a vendéglőben s onnan éppen akkor tér haza, mikor az öreg mosóné kilenczedszer forralta föl a tütötte le a ruhát a lugal és teljes nyugalommal ült neki a hetedik évesnek és 5-ik pint bornak.

Oli házias élet mily szép vagy — a te te a g a s z c o s s a g o d b a n .

szeretett tanfoglalkozásoknak inment lefolyt a testület által rendezett ötven éves öröm ünnepére, melynek főbb eseményei, hogy először háláadó mise tartatott 2-szor a jubilansnak, Peres Sándor által írt, életrajza lett felolvasva, 3-szor jubilans a tanítótisztület a szécsény városi képviselő testület, a megye hivatalnokai kara, a losonci tanító-képezde, a b-gyarmati polgári és állami el. népiskola, a losonci izr. népiskola és egyesek üdvözöltek. 4-szer hogy, ünnepeltek a losonci tanító-képezde a b-gyarmati polgári és állami el. népiskola endokalmot nyújtott át.

Ezen ünnepély jelen jegyzőkönyv által is megörökítendő.

3. Elnök jelen jegyzőkönyv felvételére Wagner István első jegyző, a hozzá szülők jegyzésére Barto Lajos második jegyző, jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Szoboszlai Mórt és Brett Mórt, a testületi pénztár számadójának még a jelen közgyűlés folyama alatt való megvizsgálására Mikula Endrét és Koháry Jánost ajánlja.

Közgyűlés előterjesztést egyhangúlag magáévá tette.

4. Elnök hivatkozással, Mieszl Sigmund r. kath. plebános és testületünk tiszteletbeli tagjának a tanügy s a magyarosítás terén szerzett kiváló érdemeire őt a közgyűlésnek bemutatja.

A bemutatott beszédének meghallgatása után a tiszteletbeli tagul való választásáról mondott köszönetet közgyűlés szíves tudomásul vette.

5. Elnök tárgysorozat értelmében évi jelentését felolvassán, az a főbb másokban következő.

a) Az árvaházi alap, mely a lefolyt évben különböző források felhasználásával jelentékenyen gyarapodott ugyan, de fájdalom a testületi tagoknak csak csekély töredéke által részessül a kellő erkölcsi és anyagi támogatásban. Alapítványunk legnagyobb jöttevéje ez idő szerint a rimamurány-salgótarjáni vasmű-résztulajtnárság, mely száz fittal javult ennek műveléséhez. Pénzüntézeink közül a fentebbi célra eddig a Losoncz székelő nőgrádmegyei népbank 10 frtot s a b-gyarmati takarékos és hitelintézet 5 frtyi adományt küldött. A többi pénzintézet mivel ez idő szerint más oldalról volt igénybe véve, csak jövőre ígérte az elnökség kérvényének figyelembe vételét. Az alap művelése érdekében elnök külön-külön kérvénnyel kereste meg a várgye összes községeit, valamint a törv. hat. bizottság tagjait, hogy mily eredménnyel ezt előre nem jelölheti, de hiszi, hogy különösen a községek B-Gyarmat, Losoncz, Salgótarján és Szécsény jó példáját követni fogják amál is inkább, mert Tihanyi Ferenc megyei főjegyző helyettesi alapsíni minőségében a Hivatalos értesítőben, Nógrádi Lapok szerkesztője pedig lapjában, ezen nemes cselekmöztitását melegen ajánlották. A központi választmány az alapnak nagyobb mérvű gyarapítását czélozván örömmel tette magáévá Kemény Gábor árvaházi győjtő bizottsági elnök s lelkes ügytársnak a b-gyarmati kör által pártolólágy. Alatt azon indítványát, hogy az alap javára sorsjáték rendezésén a nyomelt. pénzügy minisiterium az elnökség kérvényének értelmében a célra 5000 drb. 20 kros sorsjegy kibocsátását engedélyezvén a sorsjáték keresztül vitele kibetatalommal az árvaházi alapgyőjtő bizottságra lett ruházva, minnek eredményéről annak idején a bizottság elnöke fog jelentést tenni.

Midőn közgyűlés a rimamurány salgótarjáni vasmű-résztulajtnárságának nemes adományozásáért köszönetet nyilvánítni Pörázik György elnöklele mellett a salgótarjáni tanítótisztületet bízta meg s Tihanyi Ferenc megyei főjegyzőnek és Horváth Danó lak szerkesztőnek az árvaházi alapgyűjtés támogatásáért köszönetet szavazott a jelentés többrészt tudomásul vette.

(Folytatása következik.)

A „mohorai közegészségi kör” népesedési statisztikája 1888-ból.

A „mohorai orvosi körben” úgy a közegészségi, valamint az orvosrendőri viszonyok — az előző évhez képest — tetemesen javultak. A születések száma jóval több, a halálozások s orvosrendőri kihágások száma jóval kevesebb volt mint 1887-ben. Nemkülönböztetve ezt a közönség dícséretére kiemelendők vélem, a gyermekek és hét éven alóli kisgyermek ápolatása is kedvező lendületet látszik nyerni; mennyiben a legszegényebb szülők is beteg kisgyermekkel orvoshoz sietnek, bár kívánni való e téren még mindig van, kuruzsolók és papok ráimalkozása még mindig szerepet játszik.

A részleteket következőkben adom:

Az orvosi kör 12 községében s tartozó pusztákon, legutóbbi népszámlálási adatok szerint a lakosság száma 7322 lélek, mihez a tavali abszolút 71 szaporodást véve teljes lélekszáma 7393.

2. Az 1888. év folyamán született 314. (egy életképtelen törzsszülött) meghalt 181 egyén, (múlt évben született 219, meghalt 148), az 1888-iki abszolút szaporodás tehát 183 egyén, azaz csaknem 2.5 száztóli.

3. Rendkívüli, trachoma vagy más járvány ez év folyamán, az orvosi körben sehol elő nem fordult.

4. Különböféle betegségekben kórorvosilag gyógykezelettet 364 egyén, ezek közül 10 frt adót nem fizető ingyenesen gyógyított 127.

5. Havi kórjártatok alkalmával járó beteg jelentkezett 85, fekvő meglátogatott 43.

6. Uradalnak tisztjei és gazdák, kik az 1875. évi III. t. cz-be ötközleg cseledek számára az ingyenes gyógykezelést igénylők, visszautasítottak hat esetben.

7. Roncsolás előfordult 3, költő rendőri, egy törvényeséki.

8. Véletlen halál esetek: költő megfagyási, egy önvigvázatlanságból eredt megégési, egy kuruzsoló által nyelvfelvágás folytán felmerült elvérzési eset, a kuruzsoló büntényítő igazságszolgáltatásnak adatott át.

9. Szénelég (Carbonyl) általi mérgezés és illetve ajúlásból felcsesztett három kised, egy felnőtt.

10. Elmekegrosok, bárgyak, hülyék stb. felett felügyelet gyakoroltatott 12 esetben, árvácák felett hét esetben.

11. Védhímlővel beoltattak: csecesemű és kised 334, utraoltásra kötelezett 11 és 12 éves 261 egyén.

12. Orvosi bizonyítványt különféle alkalmakból kiállítottatott 6, könnyebb, súlyosb testisértes látleleteztelt 17 esetben, (múlt évben 23 esetben.)

13. Prostitált csavargó, kénszer gyógykezelését végett a b-gyarmati kórháznak adatott át egy esetben.

14. Iskolák megszámeltettek 12 szer, a népiskolák tanonczainak észjárásához mért egészsegtani oktatás adatott (1876. XIV. t. cz. 42. §.) hat esetben. Az illyi iskola szennyes voltára, a nándori iskola hiányos (korhad) zsindeleyei, fűtésére illető előjárók gyelne felhivatott.

15. Közhelyek, korezmák stb. megszámeltettek két körjártaton; rendkívüli nem észleltetett.

16. Vágóhidak, jégvermek, hullaházak, bábasági eszközök többnyire rendben találtattak; hol hiány mutatkozott, előjárók annak pótlására felhivatottak.

17. Nyithatlan ablakok eltávolítására, köztisztaság fenntartására, zsufolt lakások és cseleklakokra állandó figyelem fordítottak; roskatag cseleklak, mi a lakók életbiztonságát fenyegető, kiürítettett egy esetben.

18. Kórorvosilag beoktatott halottkém rendszere sen működött 12, községi — szintűgy beoktatott — bába 17.

19. Amennyiben helyely-közel kuruzsolás még mindig özetik és amennyiben hélt éven alóli gyermekek gyógyításának vétkes elmulasztása egyes esetekben még mindig merül fel, ezek iránt illetékes egészsegtügyi hatóságokhoz táblai kimutatások fognak betérjesztetni.

20. Az állat egészsegtügye e körben rendkívüli szintűgy fel nem mutatott. A Herencesnyben magán tulajdonos és Nándorban a község birkáin fellépett és észlelt birkároh tovább terjedésének a kör gyökere gyógyítása és tökéletes kigyógyítása által eleje vétetett.

Kelt Mohorán, 1888. évi decz. 31-én.

Dr. Helya Mihály,
kórorvos.

Hírek és Különbélék.

Személyi hírek. Seitovszky János alispánunk január hó 15-én hivatalos ügyben Losoncra utazott, hogy a Moller róm. kath. hitoktató által Szováthy Lajos képezdei igazgató elleni panasz ügyben a vizsgálatot megtartotta. Az alispán tegnap érkezett vissza a székvárosba.

Kiszorvos. Melts Antal adóhivatali gyakornok a b-gyarmati illetve losonci m. kir. adóhivatalhoz VI. osztályó számtisztte nevezetett ki a beszterczébányai pénzügyigazgatóság által.

Érdemesi adományozás. Öfelsége a király, özv. Kossuth Jánosné szül. Kulinka Karolina bpesti lakos és nőgrádmegyei birtokosnőnek a jötkönség terén szerzett érdemei elismeréséül az arany érdemkeresztet adományozta.

Frideczky Lajos ur a b-gyarmati kir. törvényszék elnöke, mint értesülünk, — legközelebb nyugalmoba lép. — Frideczky ur neve oly annyira ismert vármegyénkben, hogy ezen fontos változás alkalmából működését ismertetni felesleges volna. Annly bizonyos, hogy vele a közszolgálat egyik volt oszlopa hajlott meg, mely oszlophoz vármegyénk egy egész korszaka fűződött. Már a negyves évek elején a vármegyénk első aljegyzője, majd főjegyzője, az alkotmányos élet beálltával pedig első alispánja volt. Mikor a közigazgatási az igazságszolgáltatással elválasztották, — vagyis 1872-től kezdve a b-gyarmati királyi törvényszék élén állott, — mely állást mind végig szigorral és eréllyel töltötte be. Igaz, hogy az erélly és saigor soha sem terem rőzsákat, de ő ézen hivatali kellemetlen kötelességekkel minden körülmények között érvényesíteni tudta. Aki örült helyébe lép, az példás rendet fog találni a b-gyarmati kir. törvényszéknél. Frideczky ur, aki a közpályán közel 40 évig működött, jól kiérdemelte a nyugalmat, mely hogy tartós legyen, mindenki szívből kívánja.

A losonci főgymnasium ifjúsági segély egylete javára tárgysorsjátékkal egybekötött táncmulatság febr. hó

9-én fog megtartatni a Vigadó termében. Ezen mulatság minden évben nagy ószaggal gyarapítja a segély egylet, mely célja és rendeltetésének igazán megfelel, mert sok szegény tanuló ezen egyletnek községi kiképzetését, A tárgysorsjáték 20 kros sorsjegyei szerkesztőségünkél is kaphatók, s felhívjuk azokra nemesen gondolkodó közönségünk figyelmét.

Dr. Palasy Ágost vármegyénk bizottmányi tagja s kitűnő tudósunk meghívás folytán az egri jogászesztélyen felolvasást fog tartani.

Csemetéje a kiborok évek áról Szibert keszhőzi, Gyúrky leszenyei, Fajlik zahorai, Jablonszky óvári és Holub ebcezik tanítókat egyenként 30—30 frtyi segédetmet kaptak.

Név magyarázása. A nm. belügyminisiterium megengedte, hogy Skotnyár Pál lűgyagi lakos vezetéki nevét „Márton”-ra változtassa át.

Zubovics Fodor világhírű sportman-ünk, akit búszkén valhatunk városunk fiának, legközelebb Afrikába utazott, hogy a Nilus részein kutatásokat eszközöljön. Kísérje szerenese nagy utjában és merész vállalatában.

A Elczera már a felsőbb vidéki szőlőkbe is beütött. A „B. Közlöny” szerint ezen koriátózatlan veszedelem Losoncz-Apátfalva szőlőiben is constatáltatott, miert is ezen szőlők szintén zár alá vétettek.

Balga Sándor szécsényi aljárásbiro legközelebb nyugdíjaztatván, mint értesülünk, ezen állásra igen sokan pályáztak.

Az úrvári díszletek megrátása címén B-Gyarmaton 586 frt 80 kr gyűlt be a gyermekek felruházása s a szegények tűzfajára. Az eddigi aláírók sorába tartozik még a Takarékos és Hitelintézet 10 frttal, Cservenyák György úr 2 frt és Kommerell Gyula 1 frttal.

Öngyilkosság. Borsody Róza egy alig 20 éves, igen szép leány, Borsody Sándor kir. törvényeséki imrok leánya mult hétfőn gyufa-kén oldattal való mérgezés folytán kimúlt. Állítólag szerencsétlen szerelen birta a Beszterczébányáról csak karácsonykor hazalért leányzó é vezéletes lépésre. Szülei és többi nővérei a méreg bevétele után csak 24 óra mulva jutottak a baj tudomására, midőn a sok letördelet végű gyufát véletlenül megtalálták; a kezelő orvos és a segítségül hívott még más két orvos ellenmegeré már ekkor nem használt.

Lelekelt beiktatás. Vitélis Gyula, Vitélis József lonybányai földbírtokos és volt körjegyzőnek derék fiának Zolyom Lipcsében az ottani egyháza való beiktatása, ma, jan. 13-án fog megtörténni. A beiktatásnál Kovács Danó f. lehotai lelkész a szöszéki beszédek, Lukács Pál libetbányai lelkész az oltár előtti szertartást fogja vezénni. Mockovcsák János főesperes pedig az új lelkészt ünnepélyesen beiktatni. — A környékbeli igen sokan hivatalosak. A disztelen, mely az istentisztelet után a kisérendbe hozott lelkész-lakon tartatik, hozzávető számítás szerint 60—70 személy vesz részt. Ez alkalommal az egyház lelkes hölgyei fiatal lelkészöket egy Lúther öltönnel és egy dísz bibliaival fogják megajándékozni. A dísz-biblia igen gyönyörű kiállítású. Vörös barsonyba van kötve, elől arany kerettel, hátsó lapján pedig arany kehellyel díszítve. Belső részének első lapján Stollmann Andor jeles rajztanár által rajzolt keretben van az ajánlás, — a második lapon pedig betűrendben az ajándékozó hölgyek nevei.

Kohn Fülöp b-gyarmati lakos bűndügyében, akit a b-gyarmati kir. törvényszék azért, mert Kohn Hannit felakasztotta, 15 évi fegyházra ítél, a kir. tábla legközelebb leköltö 2-od fokú ítéletét. Eszerint a törvényszék első fokú ítélete indokainál fogva helyben hagyott, mindazonáltal azon módosítással, hogy a vizsgálati fogásból nem egy, hanem két év tudassék be. Ezen bűndügyben tudvalevőleg két végtárgyalás vol. Az első végtárgyalás alapján vádlott felmentetett és szabadlábra helyeztetett; a kir. tábla azonban a felmentő ítéletet felolgota, a vádlottnak azonnali letartóztatását és az újabb vizsgálatnak megtartását erendelte. Ezen vizsgálat és megejtett második végtárgyalás alapján ítéltetett Kohn Fülöp 15 évi fegyházra, mit a kir. tábla megerősített.

Nyitramegye a közl iparak. Nyitramegye törvényhatósági bizottsága a tűzrendészeti szabályrendeletre vonatkozó határozatában, azon házfalaz meghagyás intéztetik a községekre, hogy a tűzbiztonsági felszereléseket kizárólag hazai iparosoktól szerezzék be.

Micsi többi sem beteg, sem halál. Ez a kisse rek-lámszerű cím egy vallásfelekezethez a jelszava, egy új felekezeté, a mely most alakult a hóboritos szekták hazájában: Amerikában. A felekezet kétségkívül népszerű jelszavát az új testamentumnak eme szavaira alapítja: Isten le fogja törölni a könyveket s nem lesz többé sem halál, sem szenvedés. A felekezet hite szerint, hogy a beteg meggyógyuljon, ahhoz csak úgynevezett „hit kura” kell, vagyis szilárd akarat és búrgó imádság, egyéb semmi. A felekezetnek két iskolája van, az egyik Bostonban, melyet Eddy asszony alapított, a másik New-Yorkban, melyet Plunkett asszony vezet. Kedélybetegnek, búskomornaknál idegbajosoknak a gyógyítási mód néha használ is, mert szilárd akarat gyakran csakugyan csodákat mivel. Csakhogy a felekezet apostolai hágyman sorvadást stb. is „akaratall” és „imával” gyógyítanak s a betegek semmi orvosságot nem vesznek. Bostonban

